

stereksempel for de her lande. Spørgsmålet er: Hvad får vi mest ud af? Mit skøn er, at vi får mest ud af også at lægge pres på regeringer i den nuværende situation. Dermed er ikke sagt, at vi ikke følger det op, og at vi ikke skal gøre noget andet på et andet tidspunkt. Jeg siger bare, at på nuværende tidspunkt er der ingen grund til det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1186

14) Til ministeren for udviklingsbistand af:

Jens Hald Madsen (V):

»Vil ministeren under henvisning til den spændte situation i Congo gøre rede for, hvor langt et samarbejdsland kan gå, før den danske regering stopper bistanden og ophæver samarbejdet med det pågældende samarbejdsland?«

Jens Hald Madsen (V):

Det, der jo er interessant, og som er utrolig vanskeligt at få svar på, uanset om man spørger udenrigsministeren eller udviklingsministeren, er jo: Hvor går grænsen? Kan man ikke på nogen måde sige noget som helst om, at her er helt klart en grænse for, hvad vi vil acceptere?

Skal det være 100 advarsler, skal det være 50 advarsler, man skal give, som de fuldstændig ignorerer, før man siger, at nu lukker vi pengekasen i, eller nu begynder vi bare at gøre et eller andet?

Det tog enormt lang tid med Zimbabwe. Så derfor i det hele taget: Er der en generel udenrigspolitik, udviklingspolitik om, hvor grænsen går for, hvor meget vi vil acceptere?

Ministeren for udviklingsbistand (Anita Bay Bundegaard):

Jeg undskylder, hvis der er gentagelser i mit svar, men det skyldes, at der har været gentagelser i spørgsmålene.

I går havde vi under samrådet i Udenrigsudvalget en god drøftelse af landevalgsspørgsmålet. En af de konklusioner, vi kunne drage af vores drøftelser om vores forhold til programsamarbejdslandene, er, at det ikke kan lade sig gøre at opstille præcise retningslinjer for, hvad der skal til, for at vi fra dansk side stopper bistanden og ophæver samarbejdet med det enkelte land.

Det må altid bero på en konkret vurdering af det enkelte tilfælde. Det betyder naturligvis ik-

ke, at vi ikke skal tage vores samarbejde op til overvejelse, når samarbejdet af den ene eller den anden årsag tilspidises. Men ofte vil svaret være at øge den politiske dialog med landet og tilpasse samarbejdet til den nye situation, som det eksempelvis var tilfældet med Zimbabwe, hvor støtten til landbrugssektoren nu kanaliseres uden om regeringen.

I den nye strategi »Partnerskab 2000« er der jo netop lagt op til, at vi fra dansk side skal indgå i et robust og langsigtet partnerskab, og det er vigtigt, at vi også, når der bliver problemer, er rede til at fastholde samarbejdet og skubbe på via en aktiv dialog med det pågældende land.

Derfor hverken kan eller vil jeg opstille et skema, som hr. Hald Madsen lægger op til, hvorefter man helt mekanisk kan afgøre, om bistanden til et land skal stoppes eller omlægges. I de fleste tilfælde vil der også være spørgsmål, som vi bør afstemme med vores partnere i EU.

Hvis der skulle ske en udvikling på det her område eller på andre områder i øvrigt, som efter regeringens opfattelse berettiger til væsentlige justeringer i Danmarks politik, så vil regeringen selvsagt være indstillet på at drøfte det med Folketinget.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg har engang fået at vide af en meget dygtig tidligere udenrigsminister, at det vigtigste, hvis man vil lave nogle advarsler, er, at man skal være klar over, at hvis der ikke lyttes til advarslerne, så bliver der nødt til at være en eller anden form for konsekvens.

Tilsyneladende er der altså en ny opfattelse i den her regering, som hedder, at man godt kan give den ene advarsel efter den anden; de ignorerer, vi advarer; de ignorerer, vi advarer; de ignorerer, vi advarer. Vi fortsætter med at sende bistand. Der sker ikke noget. Det foregår bare sådan her. Og så kan vi her i Danmark blive enige om at sige, at det er vel nok uacceptabelt, at de går og overtræder menneskerettighederne, deltager i en krig, osv., men vi har advaret.

Er det virkelig det bedste, den danske regering kan tilbyde af konsekvens i sin udenrigspolitik? Er det virkelig det bedste, den danske regering kan tilbyde over for de skatteborgere, som skal bidrage til, at fattige lande har råd til at føre krig?

Jens Rohde (V):

Jeg vil nu godt høre ministeren, om den danske regering anerkender Ugandas legitime ret til at